Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Juana Iparragirre Alberdi

Antzuola, Gipuzkoa (1913-2004)

Aurkibidea

Biografia

Irimoegigoena auzoko Sarasketaetxeberri (Goikoetxe) baserrian jaio zen 1913an. Ezkondu zenean kalera joan zen bizitzera. Antzuolako kantak eta jolasak biltzeko lanean lagungarri izan ziren berak emandako azalpenak.

Zintak

ANT-020

- **Proiektua**: Antzuolako kantu eta jolasak
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Iparragirre, Marijo
- **Data**: 1991-01-01
- **Iraupena**: 90 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Alberdi Bilbao, Itziar
- **Transkribatzailea(k)**: Elexpuru, Juan Martin

Pasarteak

1. Umetako jolasak. Intxaurrekin jolasean

- **Erref**: ANT-020/004
- **Iraupena**: 0:00:35. **Hasi**: 00:03:25. **Bukatu**: 00:04:00
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Trinketian nola jolasten zuten. Tartakañua intxaur handi bati deitzen zioten. Intxaurrekin egiten zen jolasa.

Transkripzioa
-Trinketian?
-Kriketian...
-Trinketian guk. Ipiñi intxaurrak lau edo sei igual; biñan-biñan-biñan-biñan. Gero eskuan hartu, tanta distanziara, ezta? Tartakaiñua. Haundi bat, intxaur haundi bat. Zenbat eta haundixaua eta hobe. Eta bota, eta txiruluak bezelaxe: zenbat joten zittuan, beretako. Ja, ja, ja. Eta guk kaletarrei danak jaten gontsan.

2. Umetako jolas eta kanta

- **Erref**: ANT-020/010
- **Iraupena**: 0:00:45. **Hasi**: 00:07:30. **Bukatu**: 00:08:15
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Biña-biñako jolasa. Korroan abesten zen kanta: Andra Joxepa tronpeta.....

Transkripzioa
-Kantua, lehen laga dozuna.
-Pero/ tira pes/ no me engañes/ otra ves. (Ia está. Horrek danak einddakuan...) La partida/ bien cumplida/ gracias a dios...
-Gero biña-biñakua be bai.
-Bi ...jartzen zian. [...].
-Eta horrek kantuik bazeukan?
-Bai: Juana Joxepa tronpeta/ jarri belaunbiko (eta gero danak belaunbiko jarri)/ adora jesukristo/ aitxatxo, amatxo, urra- urra txitxitxo./ Ala kinkiñera/ ala samurrera/ Etxeberriko Josepatxo/ jira bestaldera.
-Eta gero danak atzekaldera buelta.

3. Umetan irakaslearekin ikasitako abestia

- **Erref**: ANT-020/012
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:08:40. **Bukatu**: 00:09:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Makila luze batean bi trapu (gorria eta zuria) ipintzen zituzten eta irakaslearekin herrian zehar abesten joaten ziren: "Kristorenak, kristorenak gara...".

Transkripzioa
-Metroko makillatxo bat, eta puntan zurixa eta gorrixa ipintzen otsen. Banderatxo bat. Bi trapu puxketa, banderatxo bat puntan. Hauraxe bizkarrian hartzen giñuan eta maistriakin Ondaretik eta Antiguatik bueltia eitten giñuan hoixe kantatzen.
-Eta zela kantatzen ziñuen?
-Kristorenak
Kristorenak gera,
Kristorenak betiko
izango gera.
Kristorenak ziraden
Gure gurasuak
Baita ere euskaldun
ben-benetakuak.
Birau zatarrik etzan
Ez Euskal Herrian
Hitz egiten zanian
Euskera garbian.
Hitz egiten zanian
Euskera garbian.

4. Antzinako lo-kanta

- **Erref**: ANT-020/020
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:12:30. **Bukatu**: 00:12:50
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Lo-kanta zaharra. "Lotxu ariña lo krabeliña, lotxu engañadoria...".

Transkripzioa
Lotxu ariña lo krabeliña
Lotxo engañadoria,
Lotxu ariñak engaiñauko dau
Semetxo neria.

5. Antzinako bertso zaharra

- **Erref**: ANT-020/024
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:13:35. **Bukatu**: 00:14:15
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bertsoak

Laburpena:
Antzinako kanta-bertso zaharra: "...eta hala ere mundu hontan ezin aspertu. "

Transkripzioa
Naturalezak bajau
Ta tatxak agertu,
Beldur naiz hil beharra
Ote dan gertu
Presio noiz ta nola
Ez nezake neurtu
Lanbide egokiak
Orain zaizkit sortu
Belarria gortu
Ta bista agortu
bizkarra okertu
Ta gerria makurtu,
Ta halare mundu hontan
Ezin aspertu.

6. Umeei lo eragiteko abestia

- **Erref**: ANT-020/025
- **Iraupena**: 0:00:25. **Hasi**: 00:14:15. **Bukatu**: 00:14:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Nere maitia lo ta lo..

Transkripzioa
Nere maitia lo eta lo
Biok egingo degu lo
Zuk oraiñ eta nik gero
Biok egingo degu lo,
Lo-o.

7. Umeei lo eragiteko abestia

- **Erref**: ANT-020/027
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:15:00. **Bukatu**: 00:15:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Haur egizu lo... antzinako kanta ederra.

Transkripzioa
Haur egizu lo-lo-lo
Emango dizut bi goxo
Orain bat eta bestia gero.
Bai bai bai bai baai,
Ez ez ez ez eez
Ikusi nuenian nik
ai zure begia
iruditu zitzaidan
izartxo argia.

8. Umetako kanta eta jolasa

- **Erref**: ANT-020/029
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:16:00. **Bukatu**: 00:16:20
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Bi, matxin-ipurdi; hiru, kolkua bete diru; lau, ...

Transkripzioa
Bi Matxin ipurdi
Hiru, kolua bete diru,
Lau, txantxarrak jango al hau,
Bost, ahuntzak bariai kosk
Sei, saltaixa bete behi,
Zazpi, saltaixa bete azpi
(...)
Hamahiru... Bergaran koipia,
Elorrixon buzkantza
Durangon tronpia,
Mañarixan libre da
Soiñua jotia

9. Antzinako abestia

- **Erref**: ANT-020/031
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:16:35. **Bukatu**: 00:16:55
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Sartu ezkero etxian prenda gaiztua...

Transkripzioa
"Sartu ezkero etxian
Prenda gaiztua

Honezkerio hil baiño hobe da
Poltsan errial bikua".

10. Gabon inguruko esaera eta ipuinak

- **Erref**: ANT-020/032
- **Iraupena**: 0:00:40. **Hasi**: 00:16:55. **Bukatu**: 00:17:35
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak
- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Gabonak

Laburpena:
Natibitate; San Esteban egunetako esaera; ipuinak.

11. Esaera zaharra

- **Erref**: ANT-020/033
- **Iraupena**: 0:00:05. **Hasi**: 00:17:35. **Bukatu**: 00:17:40
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Esaerak

Laburpena:
Esaera zaharra: "Pobrearen harrotasuna eta kaskararen brasa, denbora gutxirako dira".

Transkripzioa
Pobriaren harrotasuna eta kaskarian prasia denpora gutxikuak diela. Ez dakizu? Desaparezidu.

12. Umetako jolasak

- **Erref**: ANT-020/052
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:08:45. **Bukatu**: 00:11:10
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Natura » Flora
- Aisia » Taberna giroa » Jokoak

Laburpena:
Intxusa; "flotarekin" egiten zuten jolasa. Kutxiloarekin nola jolasten zuten, bota eta lurrean sartzen.

13. Antzinako kantak

- **Erref**: ANT-020/054

- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:11:45. **Bukatu**: 00:12:45
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Antzinako kanta. "Ardaua eranda mozkortzen naiz...". "Ardo gorri naparra....".

Transkripzioa
Ardaua eranda mozkortzen naiz,
pipia hartuta txoratzen naiz,
kalera urtetzen lotsatzen naiz,
nola demontre biziko naiz?

A...
Ardo gorri naparra
elikatura ona da
eran ahal baldin bada
a, a, a, ardo gorri naparra.

Doiñu hori, e?

14. Errezitatutako kanta

- **Erref**: ANT-020/066
- **Iraupena**: 0:00:10. **Hasi**: 00:18:20. **Bukatu**: 00:18:30
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
"Txikitan, txikitan..." errezitatutako kanta.

15. Antzinako kanta errezitatua

- **Erref**: ANT-020/067
- **Iraupena**: 0:00:20. **Hasi**: 00:18:30. **Bukatu**: 00:18:50
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Ume kantak

Laburpena:
Arriola, marriola,... antzinako kanta errezitatua.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-10-23

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com